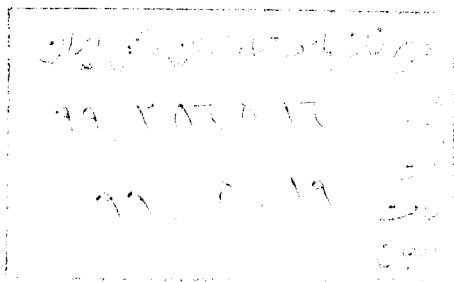

جناب آقای مهدیان مدیرعامل محترم بانک توسعه تعاون
 جناب آقای صالح آبادی مدیرعامل محترم بانک توسعه صادرات ایران
 جناب آقای چقازردی مدیرعامل محترم بانک سپه
 جناب آقای مهری مدیرعامل محترم بانک صنعت و معدن
 جناب آقای خدارحمی مدیرعامل محترم بانک کشاورزی
 مدیرعامل محترم بانک مسکن
 جناب آقای حسین زاده مدیرعامل محترم بانک ملی ایران
 مدیرعامل محترم شرکت دولتی پست بانک
 جناب آقای دولت آبادی مدیرعامل محترم بانک تجارت
 مدیرعامل محترم بانک رفاه کارگران
 جناب آقای صیدی مدیرعامل محترم بانک صادرات ایران
 جناب آقای بیگدلی مدیرعامل محترم بانک ملت
 جناب آقای فطانت مدیرعامل محترم بانک آینده
 جناب آقای بلغوری مدیرعامل محترم بانک اقتصاد نوین
 جناب آقای رضائی مدیرعامل محترم بانک انصار
 جناب آقای پورسعید مدیرعامل محترم بانک ایران زمین
 جناب آقای پرویزیان مدیرعامل محترم بانک پارسیان
 جناب آقای قاسمی مدیرعامل محترم بانک پاسارگاد
 جناب آقای عقیلی کرمانی مدیرعامل محترم بانک خاورمیانه
 جناب آقای کریمی مدیرعامل محترم بانک دی
 جناب آقای معرفت مدیرعامل محترم بانک سامان
 جناب آقای قدمی مدیرعامل محترم بانک سرمایه
 جناب آقای ایمانی مدیرعامل محترم بانک سینا
 جناب آقای درخشنده مدیرعامل محترم بانک شهر
 جناب آقای ابدالی مدیرعامل محترم بانک قوامین
 جناب آقای فرزین مدیرعامل محترم بانک کارآفرین
 جناب آقای خامی مدیرعامل محترم بانک گردشگری
 مدیرعامل محترم بانک مشترک ایران - ونزوئلا
 جناب آقای حسین زاده مدیرعامل محترم بانک قرض الحسنه رسالت
 جناب آقای اکبری مدیرعامل محترم بانک قرض الحسنه مهر ایران
 جناب آقای صباغی مدیرعامل محترم موسسه اعتباری غیربانکی کوثر
 جناب آقای جوادی مدیرعامل محترم موسسه اعتباری غیربانکی ملل

جناب آقای مطهری مطلق رئیس محترم هیأت سرپرستی موسسه اعتباری غیربانکی توسعه
جناب آقای نظری رئیس محترم هیأت سرپرستی موسسه اعتباری غیربانکی نور
جناب آقای صادقی رئیس محترم هیأت سرپرستی موسسه اعتباری غیربانکی کاسپین

با سلام؛

احتراماً، پیرو بخشنامه شماره ۹۹/۵۷۹۱۲ مورخ ۱۳۹۹/۰۳/۰۳ موضوع ابلاغ سازوکار جدید نحوه محاسبه و نگهداری سپرده قانونی توسط بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی، بدین وسیله «شیوه‌نامه نحوه محاسبه و نگهداری سپرده قانونی براساس روش میانگین‌گیری»، به شرح پیوست جهت استحضار ایفاد می‌گردد. شایان ذکر می‌داند، اولین دوره محاسبه سپرده قانونی از تاریخ ۲۵ مردادماه تا ۷ شهریورماه سال جاری و اولین دوره نگهداری سپرده قانونی از تاریخ ۱۱ تا ۲۴ شهریور ماه خواهد بود.

با عنایت به مراتب فوق‌الذکر، خواهشمند است دستور فرمایند ضمن تمهید مقدمات اجرای موارد یادشده، مراتب با لحاظ مفاد بخشنامه شماره ۹۶/۱۴۹۱۵۳ مورخ ۱۳۹۶/۵/۱۶ به قید تسریع به واحدهای ذی‌ربط آن بانک/مؤسسه اعتباری غیربانکی ابلاغ شده و بر حسن اجرای آن نظارت گردد. در خاتمه مقتضی است، در صورت وجود هرگونه ابهام یا سؤالی در خصوص شیوه‌نامه فوق‌الذکر، مراتب از اداره عملیات بازار باز و یا مدیریت کل نظارت بر بانکها و مؤسسات اعتباری بانک مرکزی استعلام گردد. دد. ۴۸۵۳۸۰۵/فر

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مطالعات و مقررات بانکی

حمیدرضا غنی‌آبادی الهام‌چیت‌سازان

۳۸۱۶

۳۳۱۵-۰۳

نمونه

نمونه

رونوشت:

_ جامعه حسابداران رسمی ایران جناب آقای علوی، دبیر محترم جامعه حسابداران رسمی ایران، جهت استحضار.

شیوه نامه نحوه محاسبه و نگهداری سپرده قانونی بر اساس روش میانگین گیری

به استناد مصوبات جلسات مورخ ۱۳۹۸/۱۱/۱ و ۱۳۹۹/۱/۱۹ شورای محترم پول و اعتبار و همچنین سی و چهارمین جلسه مورخ ۱۳۹۸/۱۰/۲۴ هیأت عامل محترم بانک مرکزی در خصوص سازوکار جدید سپرده قانونی و ابلاغیه حوزه نظارت به بانکها و مؤسسات اعتباری (نامه شماره ۹۹/۵۷۹۱۲ مورخ ۱۳۹۹/۰۳/۰۳)، بدین وسیله «شیوه نامه نحوه محاسبه و نگهداری سپرده قانونی بر اساس میانگین گیری»، به شرح ذیل تصویب می گردد:

ماده ۱- به منظور پیش بینی پذیر نمودن جریان ورودی و خروجی ذخایر و کاهش نوسانات نرخ سود در بازار بین بانکی و همچنین تسهیل مدیریت نقدینگی بین روز بانکها، محاسبه و نگهداری سپرده قانونی نزد بانک مرکزی به صورت میانگین گیری از مانده روزهای دوره محاسبه و دوره نگهداری اجرا می شود (شکل ۱).

ماده ۲- دوره محاسبه و دوره نگهداری سپرده قانونی، هر کدام ۱۴ روز و شامل کلیه روزهای کاری و تعطیل می باشند. اداره عملیات بازار باز تقویم زمانی مربوط به شروع و خاتمه دوره محاسبه و دوره نگهداری سپرده قانونی را به صورت سالانه از طریق پایگاه اطلاع رسانی بانک مرکزی منتشر می کند.

ماده ۳- دوره محاسبه سپرده قانونی از روز شنبه شروع و تا پایان روز جمعه دو هفته بعد ادامه می یابد. در این دوره، مبلغ سپرده قانونی بصورت جداگانه برای کلیه روزهای دوره محاسبه، محاسبه شده و میانگین آن به عنوان مبلغ سپرده قانونی قابل تودیع توسط هر بانک در دوره نگهداری در نظر گرفته می شود.

ماده ۴- بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی موظفند کلیه اطلاعات مربوط به هر دوره محاسبه سپرده قانونی را در قالب جدول (۱) و حداکثر یک روز قبل از آغاز دوره نگهداری سپرده قانونی به اداره حسابداری کل و بودجه بانک مرکزی ارسال نمایند. کنترل صحت محاسبات سپرده قانونی توسط سامانه ای که به این منظور طراحی خواهد شد، صورت پذیرفته و مدیریت کل نظارت بر بانکها و مؤسسات اعتباری بانک مرکزی ضمن دسترسی به سامانه مذکور، عملکرد بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی در اجرای صحیح این شیوه نامه را به صورت موردی بررسی نموده، موارد انحراف احتمالی را گزارش و اقدامات لازم جهت اصلاح را به بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی و اداره حسابداری کل و بودجه بانک مرکزی اعلام نماید.

ماده ۵- در صورت افزایش سپرده قانونی و تاخیر در ارائه صورت محاسبات سپرده قانونی از سوی بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی، اداره حسابداری کل و بودجه نسبت به محاسبه وجه التزام بر اساس ۱۰۰ درصد مبلغ افزایش و تعداد روز تاخیر اقدام می نماید.

ماده ۶- دوره نگهداری سپرده قانونی سه روز پس از اتمام دوره محاسبه (اولین سه شنبه بعد از اتمام دوره محاسبه) شروع و ۱۴ روز بعد (دوشنبه دو هفته بعد) خاتمه می یابد.

ماده ۷- در صورتی که شروع دوره نگهداری (سه شنبه) با روز تعطیل رسمی مصادف گردد اسناد مربوط به تودیع سپرده قانونی در اولین روز کاری بعد از تعطیلی ثبت خواهد گردید، ولی دوره نگهداری جهت محاسبات میانگین تغییر نمی‌کند.
تبصره: در تعطیلات طولانی مدت از قبیل عید نوروز مهلت ارسال صورت محاسبات و روز تودیع سپرده قانونی توسط بخش نظارت قابل تغییر می‌باشد.

ماده ۸- اداره حسابداریکل و بودجه بانک مرکزی در روز ابتدای دوره نگهداری سپرده قانونی، حساب سپرده قانونی بانک یا موسسه اعتباری را تعدیل و تغییرات متناظر را در حساب جاری آن بانک یا موسسه اعمال می‌نماید. مانده این حساب تا پایان دوره نگهداری سپرده قانونی قابل تغییر نیست.

ماده ۹- به منظور تسهیل مدیریت نقدینگی روزانه، بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی می‌توانند حداکثر تا ۳۰ درصد سپرده قانونی خود را به صورت اعتبار بین‌روز استفاده نمایند. در این راستا، برای هر یک از بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی، حساب سپرده میانگین افتتاح می‌شود و بانک‌ها می‌توانند از اعتبار در حساب سپرده میانگین تا سقف ۳۰ درصد سپرده قانونی استفاده نمایند؛ به نحوی که میانگین مانده‌های روزانه این حساب در پایان دوره منفی نباشد (شکل ۲ و ۳). بانک مرکزی حسب شرایط و اقتضائات بازار بین بانکی می‌تواند میزان استفاده بانک‌ها از حساب سپرده میانگین را کاهش یا افزایش دهد.

ماده ۱۰- در صورتی که میانگین مانده‌های روزانه حساب سپرده میانگین در دوره نگهداری برای بانک یا موسسه اعتباری منفی شود، اداره حسابداریکل و بودجه بانک مرکزی آن را اضافه برداشت در نظر می‌گیرد و وجه التزام اضافه برداشت متناسب با کسری حساب (معادل ۱۴ برابر میانگین حساب سپرده بین‌روز در دوره نگهداری) را از حساب جاری بانک کسر می‌کند. اداره معاملات ریالی، گزارش حساب سپرده میانگین را در پایان دوره نگهداری سپرده قانونی به اداره حسابداریکل و بودجه ارسال می‌نماید.

ماده ۱۱- استفاده از ۳۰ درصد سپرده قانونی جهت مدیریت نقدینگی روزانه، جایگزین اعتبار بین‌روز بانک مرکزی می‌شود. در صورتی که نیاز نقدینگی بین‌روز بانک از ۳۰ درصد سپرده قانونی تعیین شده فراتر رود، بانک یا موسسه اعتباری تنها در صورت تودیع وثیقه می‌تواند از اعتبار در طول روز بانک مرکزی استفاده نماید.

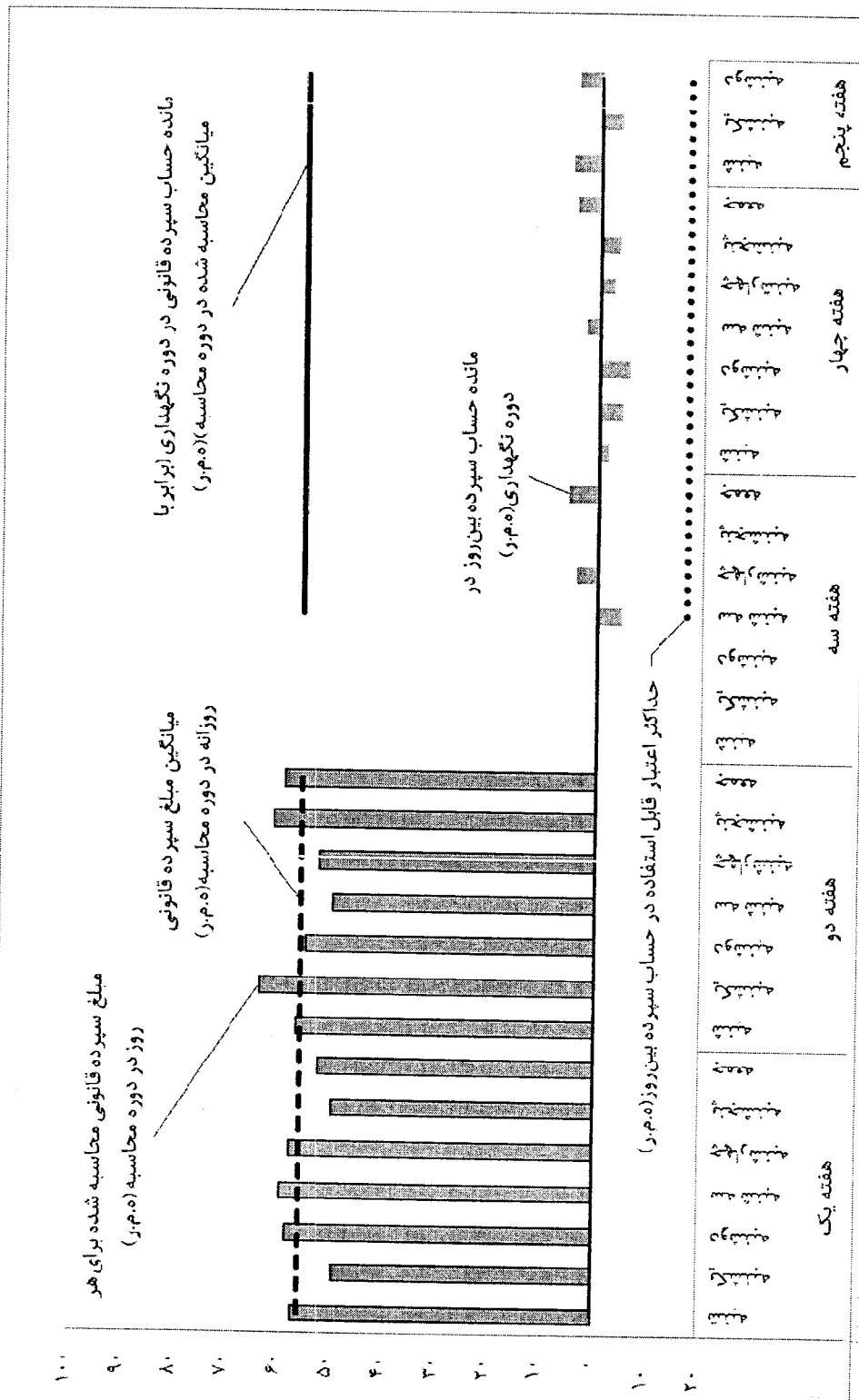
شکل ۱- چرخه محاسبه و نگهداری سپرده قانونی

	هفته اول	هفته دوم	هفته سوم	هفته چهارم	هفته پنجم	هفته ششم	هفته هفتم	...
	...	...	...	...	...	...	...	...
دوره محاسبه سپرده قانونی	اولین دوره محاسبه سپرده قانونی	دومین دوره محاسبه سپرده قانونی						...
دوره نگهداری سپرده قانونی				اولین دوره نگهداری سپرده قانونی متناظر با اولین دوره محاسبه	دومین دوره نگهداری سپرده قانونی متناظر با دومین دوره محاسبه			...

جدول ۱- سرفصل‌های مشمول محاسبه سپرده قانونی به همراه نحوه محاسبه آن

شبه	نوع سپرده	نسبت سپرده قانونی (فرض ۱۰ درصدی برای تمامی سپرده‌های مشمول)	
		مناطق اصلی	مناطق آزاد
مانده سپرده‌ها (مناطق اصلی)	مانده سپرده‌ها (مناطق آزاد)		
	قرض الحسنه جاری ریالی	۰،۱	۰،۱
	بستانکاران موقت به ریال	۰،۱	۰،۱
	مانده‌ها مطالبه نشده به ریال	۰،۱	۰،۱
	وجوه اشخاص متوفی و محجور به ریال	۰،۱	۰،۱
	وجوه پلتکلیف به ریال	۰،۱	۰،۱
	حواله‌های عهده ما به ریال	۰،۱	۰،۱
	وجوه اداره شده مصرف نشده	۰،۱	۰،۱
	انواع چک‌های بانکی فروخته شده (خالص)	۰،۱	۰،۱
	جمع سپرده‌های دیداری		
	سپرده قرض الحسنه پس‌انداز ریالی	۰،۱	۰،۱
	پس‌انداز قرض الحسنه ویژه مسکن	۰،۱	۰،۱
	پس‌انداز قرض الحسنه ویژه جوانان	۰،۱	۰،۱
	پس‌انداز قرض الحسنه ویژه مصرف نشده	۰،۱	۰،۱
	جمع سپرده‌های قرض الحسنه پس‌انداز		
	سپرده‌های سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت	۰،۱	۰،۱
	سپرده‌ها سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت ویژه	۰،۱	۰،۱
	سپرده‌های سرمایه‌گذاری بلندمدت یک‌ساله	۰،۱	۰،۱
	سپرده‌های سرمایه‌گذاری بلندمدت دوساله	۰،۱	۰،۱
	سپرده‌های سرمایه‌گذاری بلندمدت سه‌ساله	۰،۱	۰،۱
	سپرده‌های سرمایه‌گذاری بلندمدت چهارساله	۰،۱	۰،۱
	سپرده‌های سرمایه‌گذاری بلندمدت پنج‌ساله	۰،۱	۰،۱
	پس‌انداز کارکنان دولت (سهم مستخدم)	۰،۱	۰،۱
	پس‌انداز کارکنان دولت (سهم دولت)	۰،۱	۰،۱
	جمع سپرده‌های سرمایه‌گذاری مدت‌دار		
	سپرده نقدی ضمانت‌نامه‌ها به ریال (بخش دولتی)	۰،۱	۰،۱
	سپرده نقدی ضمانت‌نامه‌ها به ریال (بخش خصوصی)	۰،۱	۰،۱
	پیش‌دریافت معاملات (بخش دولتی و خصوصی)	۰،۱	۰،۱
	صندوق پس‌انداز مسکن (بانک مسکن)	۰،۱	۰،۱
	سپرده خرید مسکن	۰،۱	۰،۱
	پس‌انداز کارکنان	۰،۱	۰،۱
	صندوق بازنشستگی کارکنان	۰،۱	۰،۱
	حساب بین بانک‌ها و موسسات اعتباری (خارج از بازار بین بانکی)	۰،۱	۰،۱
	جمع سایر سپرده‌ها		
	پیش‌دریافت اعتبارات اسنادی (بخش دولتی و خصوصی)	۰،۱	۰،۱
	پیش‌دریافت اعتبارات اسنادی داخلی (بخش دولتی و خصوصی)	۰،۱	۰،۱
	جمع پیش‌دریافت از مشتریان بابت اعتبارات اسنادی		
	جمع کل سپرده‌های مشمول سپرده قانونی		
	کل سپرده قانونی قبل از آزادسازی (مجموع حاصل ضرب مانده سپرده‌ها (۱) در نسبت تعیین شده (۲))		
	حداکثر وجه نقد قابل کسر از سپرده قانونی (۲٪ کل مانده سپرده‌های مشمول)		
	وجه نقد موجود در ترازنامه بانک (۳)		
	کل سپرده قانونی قابل تودیع (پس از آزادسازی) (کسر وجه نقد (۳) از سپرده قانونی محاسبه شده (۲))		

شکل ۲- نحوه محاسبه و نحوه نگهداری سپرده قانونی توسط یک بانک موردی با مدیریت نقدینگی مناسب

شکل ۳- نحوه محاسبه و نحوه نگهداری سپرده قانونی توسط یک بانک موردی با مدیریت نقدینگی ضعیف

